

Anvisningar för användning av begreppsdiagram

Begreppsdiagram

Relationerna mellan begreppen illustreras med begreppsdiagram som huvudsakligen utarbetats i enlighet med ISO-standarder och med beteckningssätt enligt UML (Unified Modeling Language).

En begreppsruta innehåller termen, definitionen och en anmärkning. I vissa diagram har även begrepp och uttryck tagits med som inte förekommer i ordlistan men som är väsentliga för förståelsen av begreppssystemet. I diagrammen är sådana begrepp kursiverade.

En asterisk anger att relationerna för det aktuella begreppet också beskrivs på andra ställen i ordlistan i ett eller flera diagram.

Typer av begreppsrelationer och deras beteckning

Det finns tre typer av begreppsrelationer: hierarkiska, partitiva och funktionella.

Hierarkisk relation

En hierarkisk relation (en linje som slutar i en triangel) råder mellan ett överordnat begrepp och ett mer specificerat underordnat begrepp.

Det underordnade begreppet innehåller alla kännetecken hos det överordnade begreppet samt minst ett ytterligare kännetecken. Det underordnade begreppet är med andra ord en typ eller representant för det överordnade begreppet.

Triangelns spets pekar mot det överordnade begreppet

Partitiv relation

En partitiv relation (en linje som slutar i en romb) är en relation mellan en helhet och dess delar. Det överordnade begreppets kännetecken ingår inte i det underordnade på samma sätt som i ett hierarkiskt begreppssystem.

Romben fästs vid det överordnade begreppet

Funktionell (associativ) relation

En funktionell relation, även kallad en associativ relation (en vanlig linje utan symbol), är en annan typ av relation än en hierarkisk eller partitiv relation.

Den kan till exempel beskriva relationen mellan orsak och verkan, verksamhet och redskap, aktör och resultat osv. Typen av funktionell relation framgår vanligen av definitionen. Text som placeras ovanför funktionslinjen syftar till att ge tilläggsinformation som underlättar förståelsen av diagrammet.

I samma diagram kan olika typer av begreppsrelationer förekomma

Streckad linje

En streckad linje anger att ett begrepp i en underordnad, partitiv eller funktionell relation inte är nödvändigt eller att relationen mellan begreppen inte tydligt framgår av definitionerna eller anmärkningarna.

En begreppsrelation som illustreras med en streckad linje kompletterar definitionerna och stöder förståelsen av begreppen.

Streckad linje kan användas för alla typer av begreppsrelationer.

